

Orsa kommun

Beslut för förskoleklass och grundskola

---

efter tillsyn i Orsa kommun

Tillsyn i Orsa kommun

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Orsa kommun under januari 2017. Tillsynen har avsett det samlade ansvarstagandet för utbildningen inom skolformen förskoleklass och grundskola.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskapsresultat i årskurs 3

Enligt Skolverkets statistik för de nationella ämnesproven för läsåret 2014/15 var det en lägre andel elever som nådde kravnivån av de deltagande eleverna än snittet i riket på alla delprov i matematik förutom på delprovet muntlig kommunikation. Eleverna i åk 3 i Orsa hade bäst resultat på delprovet muntlig kommunikation där 97 % av eleverna nådde kravnivån. På delprovet skriftliga räknemetoder var det 72,7 % som nådde kravnivån jämfört med 80,3 % i riket.

80,3 % av eleverna nådde kravnivån i svenska på delprovet stavning och interpunktion jämfört med 91,3 % i riket. 100 % av eleverna nådde kravnivån på delprovet textsamtal jämfört med 97,2 % i riket.

Kunskapsresultat i årskurs 6

100 % av eleverna som deltog i ämnesproven i svenska fick provbetyg A-E. 94,4 % av eleverna som deltog i ämnesprovet i matematik fick provbetyg A-E. 93,1 % av eleverna som deltog i ämnesprovet i engelska fick provbetyg A-E.

Kunskapsresultat i årskurs 9

87,7 % av eleverna som deltog i ämnesproven i svenska fick provbetyg A-E. 90,8 % av eleverna som deltog i ämnesprovet i matematik fick provbetyg A-E. 100 % av eleverna som deltog i ämnesprovet i engelska fick provbetyg A-E.

86,6 % av eleverna var behöriga till yrkesprogram, estetiskt program, ekonomiskt, humanistiskt samt samhällsprogram. 85,5 % av eleverna var behöriga till naturvetenskapliga och tekniska program.

Alla elever nådde kravnivån för E i ämnena matematik, moderna språk, biologi, slöjd, svenska och teknik.

Översikt över konstaterade brister i verksamheterna

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna	Ingen brist konstaterad	
2. Utveckling av utbildningen vid skolenheterna	Föreläggande	2017-09-22

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats.

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionens bedömning är att det finns brister i huvudmannens ansvarstagande för grundskoleverksamheten i Orsa kommun. Det finns brister i det systematiska kvalitetsarbetet för grundskolan.. Kommunen följer inte i tillräcklig grad upp resultat från utbildningen och bristen på uppföljning gör att det även blir brister i analysen av resultaten. Det medför att det är svårt att få en fullständig bild av behoven av utvecklingsåtgärder och göra en planering för genomförandet av dessa.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Orsa kommun att senast den 22 september 2017 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Utveckling av utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska arbeta kontinuerligt och långsiktigt för att utveckla och förbättra utbildningen i grundskolan inom väsentliga områden, i syfte att säkerställa likvärdighet och kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen skaffar sig kunskap om nuläget vid skolenheterna. Denna nulägesbild ska bland annat innefatta kunskapsresultaten och resultaten avseende tryggheten och studieron vid skolenheterna. I arbetet ingår också att följa upp de centrala förutsättningar som huvudmannen ger skolenheterna, för att de ska kunna ge eleverna en god utbildning. Huvudmannen analyserar sedan orsakerna till bristande måluppfyllelse, resultat och förutsättningar, vilka förbättringsåtgärder som behövs, samt vidtar dessa åtgärder.

När huvudmannen formulerar nulägesbilden ska denna bygga på uppgifter som rektorerna tagit fram i sitt eget kvalitetsarbete vid skolenheterna, men också på uppgifter huvudmannen själv insamlat (exempelvis nationell statistik, tillsyns- och granskningsrapporter, anmälningar om kränkande behandling, etc). Det ska därför finnas en koppling mellan huvudmannens kvalitetsarbete, och det kvalitetsarbete som rektorn tillsammans med lärare, övrig personal och elever leder vid skolenheterna.

Ett annat viktigt verktyg för att se till att utbildningen i grundskolan är likvärdig är en behovsstyrd resursfördelning, så att resursfördelningen mellan skolenheterna anpassas efter skolornas skiftande behov och förutsättningar. Med resurser avses såväl ekonomiska som personalmässiga resurser. Resursfördelningen följs upp och utvärderas, så att en bedömning kan göras i vilken grad den främjar elevernas kunskapsutveckling och trygghet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Orsa kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Huvudmannen följer upp resultat inom utbildningen, och dokumenterar denna uppföljning. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar huvudmannen om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Huvudmannen planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 3 och 6-7 §§ skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Huvudmannen ska följa upp resultat inom utbildningen på en övergripande nivå så att huvudmannen får en helhetsbild.
- Huvudmannen ska utifrån en analys av resultaten på grundskolorna, besluta om och dokumentera nödvändiga utvecklingsåtgärder.
- Huvudmannen ska planera för, genomföra och dokumentera dessa utvecklingsåtgärder.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionens bedömning är att det finns brister i Orsa kommuns systematiska kvalitetsarbete när det gäller grundskolan. Utredningen visar att kommunen följer upp resultat och sammanställer dem, men använder sig inte av uppföljningens hela underlag vid analysen. Detta innebär att det finns en risk för att det finns områden som inte följs upp och analyseras där det kan finnas behov av utvecklingsåtgärder.

Enligt skollagen ska varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete genom att kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter, såsom läroplanen uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Av förarbeten till skollagen framgår att kvalitetsarbetet på huvudmannanivå ska bygga på de uppgifter som kommer fram i verksamheternas kvalitetsarbete och på andra uppgifter som är väsentliga för uppföljningen och utvecklingen av utbildningen, till exempel resultat utifrån fritidshemmens centrala innehåll i läroplanen. Det finns därutöver skäl att anlägga särskilda huvudmannaperspektiv på verksamheten. Som exempel kan nämnas behovet av att analysera variationer mellan olika fritidshems resultat och måluppfyllelse. Även huvudmannens styrning, uppföljning, utvärdering och utveckling av verksamheterna bör analyseras särskilt (prop. 2009/10:165 s. 306).

Skolinspektionens utredning visar att huvudmannen inte följer upp och analyserar samtliga kunskapsresultat. Både i Skolinspektionens intervju med chefen för barn- och utbildning och med rektorerna framkommer att

kommunen på huvudmannanivå främst följer upp kunskapsresultaten för de ämnen som går att jämföra med resultaten på de nationella ämnesproven. Det innebär att de andra ämnena enbart följs upp på skolenhetsnivå. Chefen för barn- och utbildning uppger att det sker en begränsad analys i de andra ämnena kontinuerligt under åren mellan rektorer och chefen för barn- och utbildning. Men analysen används inte i kvalitetsarbetet.

Utredningen visar vidare att utvecklingsåtgärderna inte baseras på en uppföljning av samtliga resultat. I kommunen har det tillsats en analysgrupp som kommer att hjälpa till med att analysera kommunens resultat inom de olika verksamheterna samt föreslå utvecklingsåtgärder i samband med nästa uppföljning. Utredningen visar vidare att de flesta skolenheterna följer upp sina resultat i alla ämnen på skolenhetsnivå och analyserar dessa, men att utvecklingsåtgärderna för verksamheterna bestäms på huvudmannanivå, och är desamma för kommunens förskolor, fritidshem samt förskoleklass och grundskola. Utvecklingsåtgärderna baseras således inte på en analys av skolenheternas samtliga resultat. Huvudmannens systematiska kvalitetsarbete bör bygga på skolenheternas kvalitetsarbete. Av denna anledning är det väsentligt att huvudmannen tar ansvar även för skolenheternas kvalitetsarbete.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Orsa kommuns verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Orsa kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Övriga arbetsområden

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att huvudmannen uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska ge rektorn och övrig personal vid skolenheterna förutsättningar, så att utbildningen i grundskolan är likvärdig och av hög kvalitet. I detta arbete ingår bland annat att förse skolenheterna med nödvändiga materiella och personalmässiga resurser, så att elevernas tillgång till viktiga stödfunktioner som till exempel eleohälsa, studie- och yrkesvägledning och skolbibliotek säkerställs. Dessa resurser måste också organiseras på ett ändamålsenligt sätt, så att skolenheterna kan använda dem för det syfte de är avsedda för. I arbetet med att skapa nödvändiga förutsättningar ingår bland annat också att säkerställa att rektorerna har den kompetens skolförfattningarna kräver, för att de ska kunna fullgöra sitt ansvar som pedagogisk

Beslut

2017-02-22

7 (9)

Dnr 43-2016:4833

ledare och chef för lärarna och övrig skolpersonal. Huvudmannen har också ett fungerande system för att ta emot anmälningar om kränkande behandling av elever. I de fallen utreds kränkningarna och åtgärdas vid behov.

På Skolinspektionens vägnar

Sara Rising
Beslutsfattare

Madelen Kling
Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Orsa kommun

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för.

Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Orsa kommun

I Orsa kommun finns tre kommunala grundskolor med årskurserna F-6 och en grundskola med årskurserna 7-9. Varje skola leds av en rektor. Det finns också en fristående grundskola. De kommunala grundskolorna har ungefär 690 elever i årskurserna F-9.

Barn- och utbildningsutskottet ansvarar för förskola, grundskola och fritidshem och beslutar om övergripande mål inom sitt ansvarsområde.

Verksamhetsområdet Lärande i Orsa kommun leds av en barn- och utbildningschef.